

Hazırlayan	Kontrol eden	Onaylayan
Enfeksiyon Kontrol Komitesi Başkanı	Kalite Yönetim Direktörü	Başhekim

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı; Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve bağlı Semt Polikliniklerinde, ortak kullanılan alanlar, özellikli birimler ve tüm hizmet veren birimlerde kurallara uygun olarak etkin, etkili, sürekli temizliğini sağlayarak enfeksiyonların önlenmesi ve kontrolünü sağlamak ve hastane ortamından kaynaklanabilecek enfeksiyonları önleyerek hasta, hasta yakını ve hastane çalışanları için sağlıklı bir ortam oluşturmak amacıyla uyulması gereken temizlik kurallarını belirlemektir.

2. KAPSAM

Hastanemiz merkez binası, ek binası, hastanemize bağlı semt poliklinikleri, hastanedeki Girişimsel Radyoloji, Yoğun Bakım Üniteleri, Acil servis, Hemodiyaliz Ünitesi, Sterilizasyon Ünitesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Anjiyografi Ünitesi, Kadın Doğum Klinikleri, Doğumhane, Çocuk, Dahiliye ve Cerrahi Klinikleri, Morg, İzolasyon uygulanan hasta odaları, Kan Bankası, Febril Nötropenik Hasta Odası, Ameliyathane, Organ Bağış Ünitesi, Hematoloji Kliniği, TPN Ünitesi, Endoskopi, Kemik İliği Transplantasyon Ünitesi, Laboratuvarlar, İnvaziv Girişim Yapılan Üniteler, İdari Birimler, Eczane, Atık Birimi, Çamaşırhane ve diğer tüm birimlerin temizliğini kapsar.

Bu talimat aşağıdaki konuları içerir.

- Temizlik Maddesi ve Malzemelerinin Kullanımı
- Genel Hastane Temizliği
- Çevre Temizliği
- Yüksek Riskli Alanların Temizliği
- Orta Riskli Alanların Temizliği
- Düşük Riskli Alanların Temizliği
- Özel Bölümlerin Temizliği
- Laboratuvar Temizliği
- Mikrobiyoloji Laboratuvarı Temizliği
- Patoloji Laboratuvarı Temizliği
- Ameliyathane Temizliği
- Merkezi Sterilizasyon Temizliği
- Kan Merkezi Temizliği
- Yoğun Bakım Temizliği
- Acil Servis Temizliği
- Morg Temizliği
- Tıbbi Atık Depo Temizliği
- Oyuncak Temizliği
- Aspiratör Temizliği
- Kan ve Vücut Sıvıları Dökülmeleri ve Sıçramalarının Temizliği

3. KISALTMALAR

MRSA: Metsilin Dirençli Stafilokokus Aureus

VRE: Vankomisin Dirençli Enterekok

4. TANIMLAR

Yüksek Riskli Alanlar: İzole hasta odası, ameliyathane, yoğun bakım üniteleri, nötropenik hasta odaları, anjiyografi, acil servis, diyaliz, kan bankası, ameliyathane, endoskopi, İnvaziv girişim yapılan üniteler, atık birimi, çamaşırhane, TPN ünitesi, doğumhane, morg, laboratuvarlar bulunduğu bölümlerdir.

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler üzerinde bulunan sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların yok edilmesi işlemidir.

Dezenfektan: Cansız maddelerdeki patojen mikroorganizma üremelerini durdurmak veya öldürmek amacı ile kullanılan kimyasal maddelerdir.

Riskli Bölgeler: İzole hasta odası, ameliyathane, yoğun bakım üniteleri, nötropenik hasta odaları, anjiyografi, acil servis, diyaliz, TPN ünitesi, doğumhane, morg kan bankası ve laboratuvarların bulunduğu bölümlerdir

MRSA: Metsilin Dirençli Stafilokokus Aureus

VRE: Vankomisin Dirençli Enterekok

5. SORUMLULAR

Hastane Yönetimi, Destek ve Kalite Hizmetleri Müdürlüğü Temizlikten Sorumlu Müdür Yardımcısı, Temizlik İşleri Sorumlusu, Temizlik Elemanları, Enfeksiyon Kontrol Ekibi, Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Tüm Çalışanlar sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. TEMİZLİK MADDESİ VE MALZEMELERİNİN KULLANIMI

- Hastanedeki tüm birimlerde temizlik maddesi kullanımı için yöntemlerin ve dezenfektan kullanım ilkeleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.
- **Normal Temizlik**
- Servisler, poliklinikler, idari birimler, ofisler su ve deterjan ile temizlenmelidir.

○ Klor Tablet Ve Çamaşır Suyu Kullanım Oranları (5 gr Oxy marka)

○ Kan ve Vücut Sıvısı Temizliğinde (10.000ppm)

(5 gr.lık Oxy marka klor tablet için)
1 litre suya 7 tane klor tablet atılır.
1 litre suya 100 ml/cc çamaşır suyu koyulur.

○ Yüksek Riskli Alanların Temizliğinde İçin (1000ppm (Ameliyathaneler, İzolasyon odaları, Yoğun Bakım Üniteleri, Morg, Doğumhane vb.)

(5 gr.lık Oxy marka klor tablet için)
3 litre suya 2 tane klor tablet atılır.
15 litre suya 10 tane klor tablet atılır.

3 litre suya 30 ml/cc çamaşır suyu.
15 litreye 150 ml/cc çamaşır suyu koyulur.

- **Klor tabletin markası değişince birim sorumlu hemşirenize bilgi vermeniz gerekir.**
- Temizlikte kullanılan bütün malzemeler 1.000 p.p.m konsantrasyonunda klor tabletli su ile dezenfekte edilerek kuru ve kullanıma hazır halde bekletilir.

○ Klor Tablet Ve Çamaşır Suyu Kullanım Oranları (10 Gr Hazerhan Marka)

○ Kan ve Vucut Sıvısı Temizliğinde (10.000ppm)

(10 gr. lık **Hazerhan** marka klor tablet için)
3 litre suya 10 tane klor tablet atılır
1 litre suya 100ml/cc çamaşır suyu koyulur

○ Yüksek Riskli Alanların Temizliğinde (1000ppm) (Ameliyathaneler, İzolasyon odaları, Yoğun Bakım Üniteleri, Morg, Doğumhane vb.)

(10 gr. lık **Hazerhan** marka klor tablet için)
3 litre suya 1 tane klor tablet atılır.
15 litreye 5 tane klor tablet atılır.

3 litre suya 30 ml/cc çamaşır suyu.

15 litreye 150 ml/cc çamaşır suyu koyulur.

- **Klor tabletin markası değişince birim sorumlu hemşirenize bilgi vermeniz gerekir.**
- Temizlikte kullanılan bütün malzemeler 1.000 p.p.m konsantrasyonunda klor tabletli su ile dezenfekte edilerek kuru ve kullanıma hazır halde bekletilir.

Tablo 1: Kullanım Alanlarına Göre Kova ve Bez Rengi

Bölüm	Kova rengi	Bez rengi
Masa, etajer, yatak başı, kapı ve kapı kolları	Mavi	Mavi
Tüm ıslak alanlar, banyo, duş, armatürler	Sarı	Sarı
Tuvaletler	Kırmızı	Kırmızı

Tablo 2: Hastane temizliğinde eldiven kullanımı

Alanı	Eldiven Türü	Renk
Temizlik	Plastik	Kırmızı
Evsel Atık Toplama	Plastik	Sarı veya mavi
Tıbbi Atık Toplama	Kumaş üzerine kauçuk kaplı	Turuncu

6.2. GENEL HASTANE TEMİZLİĞİ

o Kontaminasyon Riski Açısından Hastane Bölümleri

1.Bölge: İdari bölümler, sekreterlik odaları, hasta ile doğrudan teması olmayan bölümler. Sadece deterjanlı su ile temizlik bir ortamda bulunan mikroorganizmaların %80'inin uzaklaştırılmasını sağlar.

2.Bölge: Enfeksiyonu olmayan ve enfeksiyona eğilimi yüksek olmayan hastaların yattığı bölümler

3.Bölge: Enfeksiyonlu hastaların yattığı bölümler

4.Bölge: Enfeksiyona eğilimi yüksek hastaların yattığı bölümler (genel yoğun bakım, vs)

5.Bölge: Ameliyathaneler

• Birinci ve ikinci bölgeler düşük düzeyde kontaminasyon riski taşır. 3-4 ve 5. bölgelerde ise yoğun bir kontaminasyon riski vardır. Bu nedenle uygulanacak temizlik işlemleri 1. ve 2. Bölgedeki alandan daha farklıdır.

• Hastanemizde cerrahi branştaki servisler Cerrahi Servisler Temizlik Planı'na göre, dahili branştaki servisler ise Dahili Servisler Temizlik Planı'na göre temizliği yapılır.

o Dezenfeksiyon Uygulamalarına Göre Hastane Bölümleri

• **Kesinlikle enfeksiyonlardan korunması gereken alanlar:** Ameliyathaneler, Yeni Doğan Yoğun Bakım Üniteleri, Yoğun Bakım Üniteleri, Nötropenik Hasta Odaları, Anjiyografi, Hematoloji Kliniği, TPN Ünitesi ve Kadın Doğum Ünitesidir.

• **Enfeksiyonların kolayca yayılabileceği alanlar:** Yoğun bakım üniteleri, septik ameliyathane birimleri, izolasyon odaları, laboratuvarlar, morg, çamaşırhanedir.

• Orta derecede enfeksiyon riski taşıyan alanlar: Poliklinikler, servis koridor ve odaları ve mutfaklardır.

o Düşük Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği

• Bu yüzeylerin temizliğinde, yüzeylerin deterjanlı su ile silinmesi yeterlidir.

• Paspas gibi temizlik gereçleri her kullanımdan sonra yıkanır ve kurulanır.

o Yüksek Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği

• Enfekte odaların temizliğinde kullanılacak paspaslar tek kullanımlık olmalıdır, kullanım sonrasında sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanılmalıdır. Dezenfeksiyon için deterjan içeriği olan dezenfektanlar kullanılır.

• İmmüsuprese hastaların odalarının temizliğinde kullanılan paspas vb. tüm temizlik aparatları sadece bu odaya ait olmalı ve her kullanım sonrasında sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanılmalıdır. Dezenfeksiyon için deterjan içeriği olan dezenfektanlar kullanılır.

• Yer, duvar, kapı, pencere gibi yüzeylerde sıklıkla değiştirilen su ve deterjan ile temizlenmesi yeterlidir.

• Salgın durumunda ise yer, duvar, kapı, pencere gibi yüzeylerin temizliğinde, mekanik temizliğin ardından dezenfektan solüsyon ile silinir.

• Dezenfektan maddeler birbiriyle karıştırılmaz. Örneğin sodyum hipoklorit solüsyonu formaldehitte temas ederse karsinojen bir madde olan bis-klormetil eter açığa çıkar. Asitle karıştırılırsa hızla toksik bir klor gazı oluşur.

• Kapı kolları, hasta karyolaları, hasta odasındaki mobilyalar gibi yoğun kontaminasyon riski taşıyan yüzeylerde deterjanlı su ile temizliğin ardından dezenfektanlar kullanılır.

• Hastanın vücut sıvıları ile kontamine olan tüm yüzeylerde önceden deterjanlı su ile mekanik temizlik sağlandıktan sonra dezenfektanlarla silinir. Mekanik temizlik yapılmadan uygulanan dezenfektan maddelerin etkinliği azalabilir.

- Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi yoğun bakımlar bölümü, yenidoğan yoğun bakım, merkezi sterilizasyon ünitesi, ameliyathane, doğumhanenin temizliğinden ilgili birim ve temizlik personeli sorumludur.
- Servis hasta odaları, poliklinikler, acil servis, biyokimya laboratuvarı, eczane ve diğer idari birimlerin temizliğinden ilgili birim ve temizlik personeli sorumludur.
- Ameliyathanelerin temizliği Yüksek Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği kurallarına göre yapılır.
- Doğumhane gibi riskli alanlarında temizliği Yüksek Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği kurallarına göre yapılır.
- Yoğun bakım olarak adlandırılan tüm alanların temizliği Yüksek Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği kurallarına göre yapılır.
- Mutfak temizliğinde yer ve yüzeyler her sabah ve akşam deterjanlı su ile temizlik hizmetleri çalışanı tarafından silinir. Gün içinde kirlenme olduğunda bu temizlik işlemi tekrarlanır.
- Lavabo ve banyolar deterjan içeriği olan yüzey dezenfektanı ile her sabah ve akşam temizlenir. Gün içinde kirlenme olduğunda bu temizlik işlemi tekrarlanır.
- Tuvaletler deterjan ve fırça ile temizlenir, oturma yerleri yüzey dezenfektanı ile silinir.
- Özellikle MRSA, VRE, Clostridium Difficile ile takipli hastaların, taburculuğu ve yattığı süre boyunca surfanios yer-yüzey dezenfektanı ile mobilyalar da dahil olmak üzere dezenfeksiyonu yapılır.
- Bulaşıcı hastalığı olan odaların temizliği için mutlaka enfeksiyon kontrol hemşiresi ile iletişime geçilir.
- Yüzeylere kan ve diğer vücut sıvıları bulaşmış ise de bulaşma olan bölge; (Ön temizlik) Ellere eldiven giyilerek toz jelle katılaştırılıp sıvı emdirilip toparlanarak tıbbi atığa atılır. Ön temizlik yapıldıktan sonra yer-yüzey dezenfektanı ile temizlenir.
- Bulaşıcı olarak saydığımız birçok hastalık grubunda hasta odasına dair özel bir uygulama yapılmamakla birlikte, multi dirençli mikroorganizmalarla kontamine hasta odalarında ekipmanların Anios DDSH sprey dezenfektan ile dezenfeksiyonu yapılır.
- Tüm temizlik işlemleri El Yıkama ve El Antisepsisi Kullanım Talimatı ve Kişisel Koruyucu Ekipman Kullanma Talimatı'na uygun olarak yapılır.
- Temizlik sonrası atıklar, Atık Yönetimi Prosedürü'ne uygun olarak atılır.
- Dezenfektan maddeler Dezenfeksiyon Talimatı'na uygun olarak kullanılır.
- Uygun temizlik yöntemleri tercih edilir.
- Kirlenmiş alanların temizliğinde kullanılan bezler temiz alanların temizliğinde kullanılmaz.
- Temizlik temiz alandan kirlenmiş alana doğru yapılır.
- Paspaslar kullanım sonrası nemli bırakılmaz ve yıkanması için kırmızı torba içinde çamaşırhaneye gönderilir ve çamaşırhanede enfekte çamaşırlar için ayrılan makinede yıkanır.
- Hastanın vücut sıvıları ile bulaşmış surfanios ile silinir-yıkanır.
- Hastanede kullanılan temizlik ürünleri Enfeksiyon Kontrol Komitesi tarafından onaylanır.
- Çalışan güvenliği için temizlik esnasında Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı'nda belirtilen önlemleri alır.
- Çöp kovaları sık aralıklarla kontrol edilir, atık kapları en fazla ¾ oranında doldurulmalı, çöplerin toplanması esnasında torbaların ağzı çift boğum yöntemiyle kapatılır ve gün sonunda çöp kovalarının temizliği deterjanlı su ile yapılır, kan ve vücut sıvıları ile kirlenme varsa mekanik temizlikten sonra dezenfektan ile silinir.
- Bezler, solüsyon ve kapları ayrı olarak temizlik işleminden hemen önce hazırlanır.

6.3. ÇEVRE TEMİZLİĞİ

- Bahçede görevli olan temizlik personelleri tarafından tüm bahçe çöpleri toplanıp konteynerler yardımıyla bahçemizde bulunan geçici evsel atık deposuna götürülür.
- Tüm bahçe zemini, kaldırımlar ve yürüyüş alanlarıyla otopark ve otopark alanları periyodik olarak süpürülerek temizliği sağlanır. Gerekirse bu alanlar ve kaldırımlar yıkanır.
- Hastane bahçesindeki ağaçların sulanması, bakımı ve ilaçlanması sağlanır.
- Tüm hastane bahçesi ve çevresi ayda bir kez olmak üzere (lüzum halinde gerektiği kadar) her türlü haşereye karşı yetkili kişilerce ilaçlanır ve ilaçlama raporu idareye sunulur.
- Çevre temizliği hakkında hastanemize bağlı çalışan tüm personellere en az yılda bir kez eğitim verilir. Gerekli hallerde eğitim tekrarı yapılır.
- Hastane bahçesinde büyüyen yabancı otların ve çimlerin biçilmesi sağlanır.
- Hastane bahçesinde uygun yerlere yeterli miktarda banklar yerleştirilerek kullanımı sağlanır.
- Hastane bahçesi ve alanlarına yeterli miktarda çöp kovaları ve kutuları yerleştirilerek çöplerin yerlere atılmaması sağlanır. Çöp kutularının tam dolmadan boşaltılması ve günlük temizliği sağlanır.

- Hastanemizdeki tadilat ve onarımlar nedeniyle ortaya çıkan her türlü moloz vb. atıklar belediye yardımıyla hastanemizden alınarak taşınması sağlanır.
- Bahçe düzenlemesi, ağaçlandırma vb. çalışmalar yapılır. Otopark alanlarının giriş çıkışı kontrol edilerek otopark düzeni sağlanır.
- Yağmur sularının birikmesi ve çamur oluşması önlenir.
- Yolların bakımı sağlanır. Oluşan çukurlar, hendekler düzeltilir ve gerektiğinde asfalt yenileme çalışmaları yapılması sağlanır. Bordür taşlarının gerektiğinde boyanması sağlanır.
- Kış mevsiminde buzlanmanın önlenmesi için tedbirler alınarak kar temizliği yapılır.
- Hastanemizden çıkan her türlü atık (evsel, tıbbi, ambalaj, cam vb.) çevre kirliliğine mahal vermeyecek şekilde geçici atık depomuza yönetmeliklere uygun bir biçimde götürülür ve yetkili kuruluşlarca taşınarak bertarafı sağlanır. Şişe, cam karton, plastik, kağıt vb. geri dönüşümlü atıkların toplanması ve ayrıştırılması sağlanır.
- Hastanemiz çevre sağlığı ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmaları yapar ve destekler.
- Hastane bahçesi dış cephe camları periyodik olarak silinir.
- Geçici atık depolarının temizliği Yüksek Düzeyde Kontaminasyon Riski Olan Alanların Temizliği kurallarına göre yapılır ve kayıt altına alınır.
- Hava kirliliği, gürültü kirliliği ve çevre kirliliğini önlemek için çalışmalar yapılır.

6.4. YÜKSEK RİSKLİ ALANLARIN TEMİZLİĞİ

- Temizlik temiz alandan kirli alana doğru, hasta bölgeleri, hasta bölgesinin yanındaki alanlar ve daha sonra koridorlar temizlenecek şekilde yapılmalıdır.
- Temizlikten sorumlu personel kendisini direkt temastan koruyacak malzemeleri (maske, önlük, eldiven) kullanmalıdır.
- Temizlik solüsyonu temizlenecek bölgenin risk durumuna göre hazırlanmalıdır. Temizlenecek bölgeye göre kova ve bez rengi belirlemelidir.
- Temizlik maddeleri ve dezenfektanlar birbiri ile karıştırılmamalıdır.
- Hazırlanan solüsyonlar kirlendikçe ve izolasyon odalarında kullanımdan sonra değiştirilmelidir.
- Yüzey kan, vücut sıvı ve salgıları ile kontamine olmuşsa ilk önce kirli alan kağıt havlu vs. ile lokal olarak temizlenir. Daha sonra 10.000 p.p.m klor tablet konsantrasyonu ile dezenfekte edilir.
- Yüksek riskli alanlarda önce deterjanlı su ile temizlik yapılır sonra dezenfektan solüsyonu ile temizlik yapılır.
- Çift kovalı- presli paspas arabasının mavi kovasında temiz deterjanlı / dezenfektanlı su, kırmızı kovada durulama suyu bulunur.
- Paspas mavi kovada ıslatılıp preste sıkılır ve daha sonra sıkma presinin ağızı kırmızı tarafa monte edilir.
- Paspas ile kirli alan 'S' şeklinde paspas hareketleri ile silinir sonra paspas kırmızı kovada yıkanır ve iyice sıkılır. Daha sonra paspas, mavi kovada temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılıp yıkanır ve kırmızı kovada iyice sıkılır. Bu şekilde devam eden işlem sonucunda mavi kovada bulunan temiz deterjanlı/dezenfektanlı su kirlenmeden biterken kırmızı kovada kirli su birikir.
- Eğer temizlik amaçlı mop kullanılacak ise temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılan mop preste sıkılır ve yüzey silinir. Kirlenen mop yenisi ile değiştirilir ve işleme devam edilir.
- Masa, etajer, düz metal yüzeyler, klor tabletle solüsyonla temizlenir, klor tabletle temizlenemeyen hassas yüzeyler ve ellerin rahat ulaşamadığı yerler alkol içerikli hızlı yüzey dezenfektanı püskürtülerek temizlenir.
- Tuvaletler en son temizlenir.
- Yüksek riskli alanların temizliği günde en az iki kez deterjan ve dezenfektanlı solüsyon ile yapılmalıdır.
- Temizlik malzemeleri temizlik sonrası uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır
- Temizlik öncesi ve sonrasında, eldivenler çıkarıldıktan sonra mutlaka el hijyeni sağlanmalıdır.

6.5. ORTA RİSKLİ ALANLARIN TEMİZLİĞİ

- Orta Riskli alanlar olarak hasta odaları kabul edilmektedir. Alanların temizliği temizden kirliye doğru su ve sabun ile uygun bezler kullanılarak yapılmalıdır.
- Temizlikten sorumlu personel kendisini direkt temastan koruyacak malzemeleri (maske, önlük, eldiven) kullanmalıdır.
- Oda temizliği toz kalkmayacak şekilde yapılmalıdır. Süpürge ve faraş kullanılmamalıdır
- Yerle paspas ile mavi kovada ıslatılıp preste sıkılır ve daha sonra sıkma presinin ağızı kırmızı tarafa monte edilir.
- Paspas ile kirli alan 'S' şeklinde paspas hareketleri ile silinir sonra paspas kırmızı kovada yıkanır ve iyice sıkılır. Daha sonra paspas, mavi kovada temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılıp yıkanır ve kırmızı kovada iyice sıkılır. Bu şekilde devam eden işlem sonucunda mavi kovada bulunan temiz

deterjanlı/dezenfektanlı su kirlenmeden biterken kırmızı kovada kirli su birikir.

- Eğer temizlik amaçlı mop kullanılacak ise temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılan mop preste sıkılır ve yüzey silinir. Kirlenen mop yenisi ile değiştirilir ve işleme devam edilir.
- Tuvaletler en son temizlenir.
- Temizlik malzemeleri temizlik sonrası uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır
- Temizlik öncesi ve sonrasında, eldivenler çıkarıldıktan sonra mutlaka el hijyeni sağlanmalıdır.
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmede yüksek riskli alanların temizliği kurallarına göre temizlik işlemi yapılır.

6.6. DÜŞÜK RİSKLİ ALANLARDA TEMİZLİĞİ

o Oda Temizliği

- Kat arabasında gerekli tüm temizlik malzemelerinin bulunup bulunmadığı kontrol edilmelidir (kuru temizlik moplari ve dispenser'ları, sıvı deterjan, ovma amaçlı temizlik maddesi, yeterli miktarda temiz sarı, kırmızı ve mavi temizlik bezleri, tuvalet fırçası, çekçek, faraş, kova, eldiven vb.).
- Eksik malzeme varsa temizliğe başlamadan önce tamamlanmalıdır.
- Odadaki (banyo/tuvalet dahil) çöp kovalarının içinde bulunan çöp poşetleri oda dışına çıkarılarak ağız bağlandıktan sonra servise ait büyük çöp bidonuna taşınmalıdır.
- Çöp kovası kirlenmiş ise yıkanarak temizlenmeli ve kurulanmalıdır.
- Oda temizliği toz kalkmayacak şekilde yapılmalıdır.
- Temizlik her zaman temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- Oda zemini mob ve çek çek yardımı ile kaba kirlilerden arındırılmalı,
- Odadaki tüm yüzeylerin (pencere önleri, radyatörler, yemek masası, etajer, vb.) tozu alınmalıdır.
- Oda zemini temiz alandan başlayarak yatak altları dahil olacak şekilde kapıya doğru paspaslanmalı ve hemen kuru mop ile kurulanmalıdır.
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenme olmadığı sürece temizlik su ve sıvı deterjanla yapılmalıdır.
- Kapı kolları sıvı deterjanla yıkanmış bez ile silinmeli ve kurulanmalıdır
- Oda/Ofis temizliği tamamlandıktan sonra çek çek ve faraş ile koridorda bulunan kaba kirliler uzaklaştırılır, tüm eşyaların (sekreter masası, oturma grubu, duvar bandı, tablolar, vb.) tozu alınır, su ve sıvı deterjan ile zemin paspaslanır ve kurulanır.
- Koridor temizliğinde hasta odası ve ofislerde kullanılan farklı paspas ve kuru mop kullanılmalıdır.
- Su ve deterjanla temizlik yapılan alanlarda her üç odada bir temizlik solüsyonu değiştirilmelidir. Yoğun kirlenme meydana gelmişse daha sık solüsyon değişimi yapılmalıdır.
- Kirlenen temizlik bezleri bekletilmeden çamaşır makinasında sıcak su (>60°C) ile yıkanarak kurutulmalıdır.
- Tüm temizlik bezleri (paspas, mop, toz bezi, vb.) kirlendikçe değiştirilmeli, kirli bezle temizlik işlemine devam edilmemelidir.
- Gerekli görülen durumlarda periyot beklenmeden temizlik yapılır.
- Tüy bırakmayan temizlik bezleri tercih edilmelidir, bez ve kova renkleri kullanım alanına göre belirlenmelidir.
- Kirli bezle temizliğe devam edilmemeli, sık sık bez değiştirilmelidir.
- Kirlenen bezler sıcak su ve deterjanla yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanılmalıdır.

o Çift kovalı- Presli Paspas Arabası Kullanımı

- Paspas ilk kez kullanılıyor ise sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanarak havlarından arındırılmalıdır.
- Paspaslama için kullanılacak su ılık olmalıdır.
- Temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır. Mavi kovaya uygun konsantrasyonda (Üretici Firma önerisine uygun olarak), kırmızı kovaya ise bunun yarısı kadar sıvı deterjan konulmalıdır.
- Paspas S şeklinde hareket ettirilmeli, zeminden mümkün olduğunca uzaklaştırılmadan temizlik yapılmalıdır.
- Kirli paspasla temizlik yapılmamalı, kirlenen paspas önce kırmızı kovada kirinden arındırılmalı, sonra mavi kovada yıkanmalı, sıkma presi kırmızı kova üzerine çevrilerek sıkma işlemi yapılmalıdır. Bu işlemi takiben paspas sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.
- Gün içinde kullanılan tüm paspaslar, gün sonunda sıcak su ve deterjanla çamaşır makinasında yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.
- Islak paspasla silinen alanlar kuru mop ile hemen kurulanmalı, paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.

Tablo 3: Hastane Ortamında Bulunan Diğer Yüzeylerin Periyodik Temizliği

Malzeme/Yüzey	Temizlenme Sıklığı	Nasıl Temizlenecek?
Sedye, tekerlekli sandalye acil arabası, çamaşır arabası serum askıları, monitör vb.	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve deterjanla silinmeli
Hemşire, Doktor Odaları	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve deterjanla silinmeli
Hasta odalarının etajer, masa, panel tozlarının alınması	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve deterjanla silinmeli
Tedavi, odası, müdahale odası, laboratuvar, ofis	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve deterjanla silinmeli
Lavabo ve Tuvaletler	Günde 2 kez	%1lik çamaşır suyu veya tablet ile temizlenmesi
Mobilyalar	Ayda bir kez	Toz alma-Su ve deterjanla silinmeli
Camlar	Haftada bir kez	Cam temizleme maddesi ile silme ve kurulama
Perdeler	Ayda bir ve kirlendikçe	Kuru Vakum -Yıkama
Duvarlar	Ayda bir ve kirlendikçe	Su ve sabunlu sı ile silinmeli
Tavanlar	Ayda bir ve kirlendikçe	Kuru vakum
Tavan lambaları	Ayda bir kez	Toz alma- Nemli ezle silme
Radyatörler	Ayda bir kez	Toz alma- Fırçalama- Nemli bezle Silme
Zemin	Günde en az bir kez ve kirlendikçe	Su ve uygun deterjanla silinmeli
Baca kapakları, Havalandırma boşlukları	Ayda bir kez	Mekanik temizlik ve kuru vakum uygulama
Teras ve çatı	Ayda bir kez	Süpürme ve yıkama

o Banyo Temizliği

- Banyo temizliğinde sarı kova ve sarı bez kullanılır.
- Duş ve küvet temizliğinden önce fayanslar, ardından musluk, duş teknesi ve duşa kabin veya duş perdesi sıvı deterjan veya ovma maddesi ile silinmelidir.
- Lavabo ve kenarları su ve sıvı deterjan veya ovma maddesi ile temizlenir.
- Aynı bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki duvar silinir.
- Lavabo aynası mavi bez kullanılarak cam temizleme maddesi ile silinmelidir.
- Silinen tüm yüzeyler önce durulanıp ardından kurulmalı kesinlikle ıslak bırakılmamalıdır.
- Boş kalan odalardaki duş ve musluk suyu 3-5 dakika akıtılmalıdır.
- Haftada bir musluk başlıklarının dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.
- Ayda bir kez duş başlıkları çıkarılıp temizlenip kireçlerinden arındırılmalıdır.

o Tuvalet Temizliği

- Tuvalet temizliğinde kırmızı eldiven kırmızı kova ve kırmızı bez kullanılmalıdır. Tuvalet temizliği için önce sifon çekilmeli, klozet içerisi sıvı deterjan veya ovma maddesi dökülerek tuvalet fırçası ile fırçalanmalı, klozet çevresi ayrı bir temizlik bezi ile sıvı deterjan veya ovma maddesi kullanılarak silinmelidir. Silme işlemi bitince durulama yapılmalı ve ıslak alanlar kurulandır.
- Yer süzgeci su tutularak kaba kirlerinden arındırılır.
- Tüm zemin oda temizliğinde kullanılan farklı bir paspas ile kapıya doğru silinir ve kurulandır.
- Sıvı sabun kaplarının üstüne ekleme yapılmamalıdır. Boşalan sabunluk yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar doldurulmalıdır.
- Tuvalet temizliğinde kullanılan bezler (mop, paspas dahil) gün sonunda sıcak su ve deterjanla çamaşır makinesinde yıkanmadan ve kurutulmadan kesinlikle başka bir alanda kullanılmamalıdır

6.7. ÖZEL BÖLÜMLERİN TEMİZLİĞİ

Yoğun Bakım üniteleri, Acil servis, Hemodiyaliz ünitesi, Sterilizasyon ünitesi, Mikrobiyoloji Laboratuvarı, Anjiyografi üniteleri, Doğumhane, Morg, İzolasyon uygulanan hasta odaları, Kan bankası, Febril Nötropenik hasta odası, Ameliyathane, Endoskopi, Kemik iliği transplantasyon ünitesi, İnvaziv girişim yapılan üniteler, Atık birimi, Çamaşırhane vb özel bölümlerin temizliği aşağıdaki gibi yapılmalıdır.

o Günlük Temizlik

- Alkol içerikli yüzey dezenfektanı kullanılarak püskürtme yöntemi ile telefon, banko ve büro malzemelerinin temizliği yapılır.
- Koridorlar, soyunma odaları ve yerlerin temizliği aldehitsiz yer-yüzey dezenfektanı kullanılarak pamuklu paspas ile kapıya uzak köşeden başlanarak silinir. Bu paspaslama işlemi **her vardiyada** iki kez yapılır, ihtiyaç durumunda (yere kan ve diğer vücut sıvılarının dökülmesi) tekrarlanır.
- Acil arabası, ilaç arabası, pansuman arabası, hasta başı malzemeleri (monitör, etajer, infüzyon pompaları, ventilatör vb), yenidoğan kuvözleri, doğumhanede kullanılan ekipmanlar, ameliyat odasında bulunan tüm yüzeyler (ameliyat masaları, anestezi cihazları, solunum cihazları) alkol bazlı yüzey dezenfektanı ile temizlenir.
- Gün içerisinde birden fazla hastaya kullanılan tüm tıbbi ekipmanlar kirlenme durumunda veya hasta değişiminde Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) uygun olarak temizlenir.
- Doğumhane, ameliyathane, Girişimsel Radyoloji Laboratuvarında her vakadan sonra ekipman ve yer temizliği Dezenfeksiyon Talimatı ve Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) uygun olarak yapılır.
- Özel alanların içinde bulunan lavabo ve musluk temizliği temizlik personeli tarafından temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajanlar ile yapılır. Soyunma odalarındaki lavaboların temizliği temizlik personeli tarafından yapılır. Klinik sorumlusu tarafından kontrolü sağlanır.
- Yenidoğan yoğun bakım ünitesindeki bebek banyosu günlük olarak temizlik personeli tarafından temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile temizlendikten sonra Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) uygun olarak sprey dezenfektan ile silinerek yapılır. Bu işlem her banyo sonrası tekrarlanır.

6.7.1. İşlem- Ameliyat Sonrası Temizlik

- İşlem- ameliyat bitiminde kirlı tekstil malzemeler, hemşire ve temizlik personeli tarafından Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı 'na uygun olarak kontrol edilir ve tüm yeşil tekstiller ve kan/vücut sıvısı bulaşmış olan tüm tekstiller enfekte kabul edilerek uygun torbalara doldurulur. Çamaşırlar kirlı arabasına götürülür ve çamaşırhaneye nakli sağlanır.
- Tıbbi atıklar toplanır, torbaların ağızı çift bağlama yöntemi ile sıkıca bağlanıp Atık Yönetimi Prosedürü'ne uygun olarak tıbbi atık deposuna ulaştırılması sağlanır.
 - Kirlenen ekipman ve yerler (doğum masası, ameliyat masası, tezgah, vb) Dezenfeksiyon Talimatı ve Dezenfektan Kullanım Planı'na uygun olarak temizlenir. İşlem temizden kirlıye doğru uygulanır.
 - Çevredeki diğer ekipman ve zeminin temizliği kontrol edilir, salonun düzenli görünmesi sağlanır. Bir sonraki işlem alınmadan önce dezenfektanın etki süresi Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) uygun olarak beklenir
 - İşlem sonrası kullanılan aletlerin uygun dezenfeksiyon ve sterilizasyonu için malzemeler merkezi sterilizasyon ünitesine gönderilir.
 - Hastaların kullandığı lavaboların yer yüzey temizliği aldehitsiz dezenfektan solüsyon ile yapılır.

6.7.2. Haftalık Temizlik

- Birimlerin haftalık temizliği hasta yoğunluğuna ve ekipman durumuna göre sorumlu hemşire tarafından belirlenir. Belirlenen tarih ve zamanda yapılamaz ise mutlaka not edilerek en kısa zamanda yapılması sağlanır.
- Tıbbi malzeme deposu: Malzeme dolapları ve çekmeceleri boşaltılır, küçük kovada hazırlanmış yüzey temizleyici ile silinir ve durulanır.
- Buzdolabı: İçindeki ilaç ve malzemeler boşaltılıp en yakın birimdeki buzdolabına taşınır. Buzdolabının buzları eridikten sonra temizlik personeli tarafından duru su veya alkol içerikli hızlı yüzey dezenfektanı ile silinir. Tıbbi buzdolapların buzluk kısımları eritilir, alt raflar dezenfektan ile silinir.
- Malzeme dolapları: Çekmeceler boşaltılır ve temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile bez kullanılarak silinir.
- Pansuman arabasındaki tüm malzemeler boşaltılarak tüm çekmeceleri temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile bez kullanılarak silinir.

6.7.3. Aylık Temizlik

- Pencere, temizlik görevlileri tarafından temizlenir.
- Sarf malzeme ve ilaç arabaları: Tüm ilaçlar boşaltılır ve temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile bez kullanılarak silinir.
- Alanda kullanılan kumaş malzemeler, temizlik için çamaşırhaneye gönderilir.
- Duvar temizliği yüzey dezenfektanı ile yapılır ve cilalama işlemi ihtiyaca göre yapılır.

6.7.4. Enfeksiyonu Olan Hasta Varlığında Temizlik

- Birimde enfeksiyonlu hasta varlığında hastanın yatağının ve ekipmanının temizliği en sona bırakılır.
- Enfeksiyonu olan hasta için ayrı dezenfeksiyon solüsyonu hazırlanarak temizlik yapılır.
- Tüm kapı kolları, pencere kolları, tıbbi malzemeler ve diğer yüzeyler aldehitsiz yer yüzey dezenfektan solüsyon ile silinir. Bu temizlik günde iki kez MRSA ve VRE olan hastalarda her vardiyada iki kez yapılır. İhtiyaç durumunda tekrarlanır.
- Hastanın transferi ya da taburculuğundan sonra hastaya ait tüm ekipman, yatak, etajer alkol bazlı yüzey dezenfektanı ile silinir.
- Hastanın kullandığı tüm tekstil ürünleri enfekte kabul edilerek ve “enfekte çamaşır” etiketi yapıştırılarak çamaşırhaneye gönderilir.
- MRSA ve VRE hastalarının çarşaf ve çamaşıruları çift torbalama yöntemiyle torbalanarak ve çamaşır torbası üzerine enfekte çamaşır yazan etiket yapıştırılarak çamaşırhaneye gönderilir.

6.7.5. Genel Prensipler

- Yüzeyle kan ve diğer vücut sıvıları bulaşmış ise yer- yüzey dezenfektanı ile Dezenfeksiyon Talimatı'na uygun olarak temizlenir.
- Tüm temizlik işlemlerinde El Yıkama ve El Antisepsisi Kullanım Talimatı 'na uygun olarak davranılır.
- Çalışanların güvenliği için Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı'nda belirtilen önlemler alınır.
- Çöp kovaları sık aralıklarla kontrol edilir, $\frac{3}{4}$ 'ü dolduğunda çöplerin alımı sağlanır ve gün sonunda çöp kovalarının temizliği deterjanlı su ile yapılır, kan ve vücut sıvıları ile kirlenme varsa mekanik temizlikten sonra dezenfektanla silinir, çöp kovalarının temizliği yapılır.
- VRE enfeksiyonu olan hastalar taburcu olduktan sonra oda temizliği ve dezenfeksiyonu yapılır ve ortamdan kültür alınır. Odaya yeni hasta yatırabilmek için kültürün negatif gelmesi beklenir, sonucuna göre hasta alınır. Acil durumlarda en az 2 kez temizlik ve dezenfeksiyon yapılarak yeni hasta alımı sağlanabilir.
- Temizlik uygulamalarında kırmızı renkli bez enfekte olan veya olması muhtemel yüzeylerde, mavi renkli bez enfekte olmayan yüzeylerde, sarı renkli bez ofis ortamlarının temizlik ve dezenfeksiyonunda kullanılır

6.8. LABORATUVAR TEMİZLİĞİ

- Temizlik personeli uygun kıyafet giymiş olarak (eldiven, maske, önlük, bone) temizliğe başlamalı.
- Yer yüzey temizliği %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Önce tüm malzemelerin yüzeyi sonra zemin için; oda için ayrılmış temizlik malzemelerini kullanarak,
- Deterjanlı suyla silinmeli.
- Kovadaki suyu boşaltıp, bezi ve paspası yıkanmalı.
- Dezenfeksiyon için 1000 p.p.m'lik klor tablet veya %1' lik çamaşır suyu ile paspaslanmalı ve kurulanmalı.
- Yerdeki atıklar çek çek ve faraş ile uzaklaştırılmalı, fırça ve süpürge kullanılmamalı.
- Duvarların temizliği %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Kapıların temizliği %%1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Laboratuvarın yoğunluğuna göre atık kovaları temizlik personeli tarafından boşaltılıp yenileri ile değiştirilir.
- Ofis malzemelerinin temizliği özel amaçlı dezenfektan ile personel tarafından silinir.
- Lavabo giderleri bazik ürün (pH 9'u aşmayacak tarzda) ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Lavaboların yüzey temizliği mineralli ovma kimyasalları ile ve sonrasında %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Atık kaplarının temizliği %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Tezgah temizliği %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Temizlik bezleri ve paspaslarının ön temizliği yapılarak %1' lik çamaşır suyunda bekletilir ve ardından deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Kan sporlarının temizliği %10'luk çamaşır suyu içinde bir gece bekletildikten sonra, ertesi gün musluk suyundan geçirmek şeklinde temizlik personeli tarafından yapılır.
- Kesici delici atık kutuları açılış tarihinden itibaren 48 saat sonra yenisi ile değiştirilir ayrıca tamamen dolması beklenilmeden 3/4 dolması halinde temizlik personeli tarafından yenileri ile değiştirilir.
- Cihazların dış yüzeyleri cihaza zarar vermeyecek şekilde temiz hafif nemli bir bezle üzerindeki tozu alma şeklinde yapılır.
- Laboratuvar dolapları kirlilik durumuna göre sadece temiz ıslak bir bezle ya da sabunlu veya deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.

- Cam ve cam kenarları temiz bir bezle sabunlu ya da deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Tavan temizliği badana şeklinde teknik servis tarafından yapılır.
- Kan alma birimindeki kan alma koltukları sprey dezenfektanı ve %1' lik çamaşır suyu ile silinir.
- Kan alma birimindeki tıbbi atık kutuları $\frac{3}{4}$ 'ü dolduğunda temizlik personeli tarafından yenileri ile değiştirilmelidir.
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmiş yüzeyler organik materyalden arındırılıp dezenfekte edilmelidir.
- (Kan ve vücut sıvısı dökülen yer lokal olarak kağıt havlu vb. İle kabaca temizlenmeli, bu işlem mutlaka eldivenli elle yapılmalıdır, takiben 10.000 ppm'lik klor tablet konsantrasyonu ile silinir ve durulanır). Klor tablet bulunmaması halinde 1/10'luk çamaşır suyu ile silinir ve durulanır.
- Tüm taşınabilir aletler silinerek dışarı çıkarılmalı, lambalar, dolaplar vb. dezenfektan solüsyonla silinmeli ve kurulanmalı.
- Normal temizlik sürelerinin dışında gözle görülür bir kirlenme durumunda kirlenen bölgenin temizliği hastane genel temizlik talimatına uygun olarak sağlanmalıdır.

6.9. MİKROBİYOLOJİ LABORATUVARI TEMİZLİĞİ

- **Temizleme:** Kir, toz, organik madde ve lekelerin giderilmesi işlemidir.
- Fırçalama, elektrik süpürgesi ile emme, toz alma, sabun ya da deterjanlı su ile yıkama ya da paspas yapma işlemleri temizlik kapsamında değerlendirilir.
- Uygun dezenfeksiyon ya da sterilizasyon için ön temizlik son derece önemlidir.
- Birçok ürün önceden temizlenmiş nesnelere daha rahat etki eder.
- Ön temizlik enfeksiyöz ajanlara maruz kalmamak için özenle yürütülmelidir.
- Ön temizlikte ve dezenfeksiyonda, aynı ürün tercih edilmeli, daha sonra kullanılacak olan germisid de kimyasal olarak materyalle uyumlu olmalıdır.
- Laboratuvar temizlik kontrol formuna uygun olarak günlük, haftalık ve aylık temizlik yapılır. Temizlikte ne kullanılacağı ve ne şekilde yapılacağı formda belirtilmiştir.
- Kan ve vücut sıvısı dökülen yer lokal olarak kağıt havlu vb. İle kabaca temizlenmeli, bu işlem mutlaka eldivenli elle yapılmalıdır, takiben 10.000 ppm'lik klor tablet konsantrasyonu ile silinir ve durulanır). Klor tablet bulunmaması halinde 1/10'luk çamaşır suyu ile silinir ve durulanır
- **Günlük Temizlik**
- Laboratuvarın yoğunluğuna göre öğlen ve akşam olmak üzere en az 2 kere kontrol edilerek çöp kovaları temizlik personeli tarafından boşaltılıp yenileri ile değiştirilir.
- Laboratuvar tezgahları sprey dezenfektanla temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Gün bitiminde ya da gün içinde gerektiğinde kan sporları %1' lik çamaşır suyu (sodyum hipoklorit) ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Cihazların dış yüzeyleri temizlik personeli tarafından cihaza zarar vermeyecek şekilde üzerindeki tozu alma şeklinde ise temiz hafif nemli bir bezle temizlik personeli tarafından yapılır. Ancak kan ya da serum kirliliği şeklinde kontamine materyal bulaşı varsa cihazın yüzeyine zarar vermeyecek şekilde sabun, deterjanlı su ya da klor tablet 1 litre su içine 10.000 p.p.m klor tablet suyu ile yıkanmalıdır.
- Yer yüzey temizliği gün içerisinde gerektiği her durumda ayrıca en az günde 2 kez olacak şekilde %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Lavaboların yüzey temizliği her gün mineralli ovma kimyasalları ile ve sonrasında %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
- Temizlik bezleri ve paspaslarının gün sonunda temizliği çamaşır makinasında 60 derecede yıkanma şeklinde (dezenfektanlı su ile) temizlik firması tarafından sağlanacaktır.
- **Haftalık Temizlik:**
- Hafif nemli temiz bir bezle uygun olan cihazların altları cihazlara zarar vermeyecek şekilde temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Çöp kovalarının temizliği, haftalık olarak %1' lik çamaşır suyunda bekletme şeklinde temizlik personeli tarafından yapılır.
- Tıbbi atık kovaları tamamen dolması beklenilmeden $\frac{3}{4}$ 'ü dolması halinde ya da 48 saatte bir temizlik personeli tarafından yenileri ile değiştirilmelidir.
- **Aylık Temizlik:**
- Laboratuvar dolapları kirlilik durumuna göre sadece temiz ıslak bir bezle ya da sabunlu veya deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Buzdolapları %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Kapılar %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.

- Cam ve cam kenarları temiz bir bezle sabunlu ya da deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Temiz bir fırça ile tavan tozları temizlik personeli tarafından alınır.
- Duvarlarda kirlilik varsa %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Kan alma koltuklarının temizliği uygun çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
- Doktor odasında bulunan koltukların temizliği haftada bir su ve sabunla temizlik personeli tarafından yapılır.
- **Yıllık Temizlik:** Tavan temizliği her yıl badana şeklinde teknik servis tarafından yapılır

6.10. PATOLOJİ LABORATUVARI TEMİZLİĞİ

- **Temizleme:** Kir, toz, organik madde ve lekelerin giderilmesi işlemidir.
- Alanın, elektrik süpürgesi ile emme, toz alma, sabun ya da deterjanlı su ile yıkama ya da paspas yapma işlemleri temizlik kapsamında değerlendirilir.
- Uygun dezenfeksiyon ya da sterilizasyon için ön temizlik son derece önemlidir.
- Ön temizlik enfeksiyöz ajanlara maruz kalmamak için özenle yürütülmelidir.
- Ön temizlikte ve dezenfeksiyonda, aynı ürün tercih edilmeli, daha sonra kullanılacak olan germisid de kimyasal olarak materyalle uyumlu olmalıdır.
- Laboratuvar Temizlik Kontrol Formu'na uygun olarak günlük, haftalık ve aylık temizlik yapılır. Temizlikte ne kullanılacağı ve ne şekilde yapılacağı formda belirtilmiştir.
- **Günlük Temizlik:**
 - Laboratuvarın yoğunluğuna göre öğlen ve akşam olmak üzere en az 2 kere kontrol edilerek çöp kovaları temizlik personeli tarafından boşaltılıp yenileri ile değiştirilir.
 - Laboratuvar tezgahları %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Sitoloji ve biyopsi materyal kapları %10' luk çamaşır suyunda bekletilerek yıkanır.
 - Cihazların dış yüzeyleri temizlik personeli tarafından cihaza zarar vermeyecek şekilde üzerindeki tozu alma şeklinde ise temiz hafif nemli bir bezle temizlik personeli tarafından yapılır. Kontamine materyal bulaşı varsa cihazın yüzeyine zarar vermeyecek şekilde sabun, deterjanlı su ya da klor tablet 1 litre su içine 10.000 p.p.m klor tablet suyu temizlenmelidir.
 - Yer yüzey temizliği gün içerisinde gerektiği her durumda ayrıca en az günde 2 kez olacak şekilde %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
 - Lavaboların yüzey temizliği her gün mineralli ovma kimyasalları ile ve sonrasında %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından yapılır.
 - Şef, doktor, asistan ve sekreter bankosu temizliği, masa üsteleri temizliği yapılır.
 - Cam malzemeler ve makroskopide kullanılan cerrahi aletler %10'luk çamaşır suyu veya klor tabletli su içinde bekletilir ve yıkanır.
 - Makroskopi odası, makroskopi kabini ve tezgahlar %10'luk çamaşır suyu ile temizlenir.
 - Atıklar birimde temizlik personeli tarafından ayrıştırılır ve atık kovaları değiştirilir.
 - Temizlik bezleri ve paspaslarının gün sonunda temizliği çamaşır makinasında 60 derecede yıkanma şeklinde (dezenfektanlı su ile) temizlik firması tarafından sağlanacaktır.
- **Haftalık Temizlik:**
 - Hafif nemli temiz bir bezle uygun olan cihazların altları cihazlara zarar vermeyecek şekilde temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Çöp kovalarının temizliği, haftalık olarak %10'luk çamaşır suyunda bekletme şeklinde temizlik personeli tarafından yapılır.
 - Tıbbi atık kovaları tamamen dolması beklenilmeden 3/4 dolması halinde ya hafta içinde eğer o kadar bile dolmadıysa hafta sonu (Haftalık temizlikler cumartesi günleri yapılmaktadır) temizlik personeli tarafından yenileri ile değiştirilmelidir.
 - Boya solüsyon kapları %10'luk çamaşır suyu ile temizlenir.
- **Aylık Temizlik:**
 - Laboratuvar dolapları kirlilik durumuna göre sabunlu veya deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Buzdolapları %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Kapılar %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Cam ve cam kenarları temiz bir bezle sabunlu ya da deterjanlı su ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Temiz bir fırça ile tavan tozları temizlik personeli tarafından alınır.
 - Duvarlarda kirlilik varsa %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Şef, doktor ve asistan odasında bulunan koltukların temizliği su ve sabunla temizlik personeli tarafından yapılır.

- **Yıllık Temizlik:** Tavan temizliği her yıl badana şeklinde teknik servis tarafından yapılır.

6.11. AMELİYATHANE TEMİZLİĞİ

- Günün ilk ameliyatı alınmadan önce kullanılacak olan her odada aşağıda belirtilen şekilde temizlik yapılmalıdır.
- Ameliyat odasının temizliği, temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- Tüm aletlerin, eşyaların ve lambaların tüy bırakmayan nemli bezle tozu alınmalıdır.
- Lambaların reflektör alanlarının tozu alınmalıdır.
- Oda zemini su ve deterjanla yıkanmış paspasla temizlenmeli ve kurulanmalıdır.
- Kan ve vücut sıvıları döküldüğünde, bölgesel alan temizliği yapılır.
- **Vaka aralarında oda temizliğine çalışan güvenliği açısından vaka bitiminde hasta ve tüm çalışanlar odadan çıktıktan sonra devam edilir.**
- Temizlik personeli uygun kıyafet giymiş olarak (eldiven, maske, önlük, bone) temizliğe başlamalı.
- Her ameliyattan sonra çıkan tüm çöpleri ve tek kullanımlık örtüleri kırmızı atık torbasına koyarak uzaklaştırılmalı.
- Kullanılmış tek kullanımlık olmayan örtüler ise yine kontrolleri yapılarak kapalı çamaşır toplama kabı ile çamaşırhaneye gönderilmeli.
- Kompresler ve diğer atılacak malzemeler dikkatle elden geçirilerek çöp kovasına atılmalıdır. Ameliyatta kullanılan aletlerin kompres içinde kalmamasına dikkat edilmeli.
- Kesici/ delici atıklar mutlaka özel plastik (sarı) toplama kapları içine atılmalı.
- Çöpler ve örtüler toplanınca çöp torbalarının ağzı bağlanarak ana çöp bidonuna taşınmalıdır ve çöp kovalarının torbaları her ameliyattan sonra değiştirilmeli.
- Tıbbi atıklar belirlenmiş Atık Yönetim Prosedürü'ne uygun şekilde ortamdaki uzaklaştırılmalı doluluk oranı en fazla ¾ oranında olmalı ağzı bağlandıktan sonra ünite adı yazılarak ana çöp bidonuna taşınmalı.
- Yerde kalan diğer atıklar çek çek ve faraş ile uzaklaştırılmalı, fırça ve süpürge kullanılmamalı.
- Önce tüm malzemelerin yüzeyi sonra zemin için; oda için ayrılmış temizlik malzemelerini kullanarak,
 - 1.Deterjanlı suyla silinmeli.
 - 2.Kovadaki suyu boşaltıp, bezi ve paspası yıkanmalı.
 - 3.Dezenfeksiyon için 1000 p.p.m'lik klor tablet solüsyonu ile paspaslanmalı ve kurulanmalı.
- Ameliyat aralarında odada bulunan (anestezi makinası, monitor, hasta masası vb.) gözle görülür kirlenme yoksa hızlı yüzey dezenfektanı kullanılmalı,
- Kan ve vücut sıvıları ile kirlenmiş yüzeyler organik materyalden arındırılıp dezenfekte edilmelidir. (Kan ve vücut sıvısı dökülen yer lokal olarak kağıt havlu vb. ile kabaca temizlenmeli, bu işlem mutlaka eldivenli elle yapılmalıdır, takiben 10000 ppm'lik klor tablet konsantrasyonu ile silinir ve durulanır).
- Klor tablet bulunmaması halinde: Ameliyat masası ve yakın çevresi 1/100 çamaşır suyuyla eğer görünür kirlenme varsa 1/10 çamaşır suyuyla silinmelidir.
- Diğer yüzeyler (ventilasyon cihazı, monitör, lambalar vs.) 1/100 çamaşır suyu ile silinmelidir.
- Bu silinme aşamasının gerekliliği ve nerelerin silinmesi gerektiği hemşirenin sorumluluğundadır.
- Temizlik ve dezenfeksiyon için kullanılan solüsyonlar her ameliyattan sonra değiştirilmeli.
- Gün sonunda temizlik her bölümün ameliyatları farklı saatlerde bittiği için gün sonunda her ameliyat odası için aynı şekilde temizlik yapılması gerektiği unutulmamalıdır.
- Ameliyat odasındaki tüm taşınabilir aletler tekerlekleri silinerek dışarı çıkarılmalı, lambalar, dolaplar vb. dezenfektan solüsyonla silinmeli ve kurulanmalı.
- Oda zeminine dezenfektan solüsyonla ıslak vakum uygulanmalı.
- Oda dışına çıkarılan tüm malzemelerin yüzey ve tekerleri temizlenip dezenfekte edilerek odaya yerleştirilmeli.
- Cerrahi el yıkama lavaboları önce sıvı deterjan veya ovma maddesi ile temizlenmeli, ardından dezenfekte edilmeli.
- Vücut sıvı / salgılarının döküldüğü lavabolar önce sıvı deterjan veya ovma maddesi ile temizlenmeli, ardından dezenfekte edilmeli.
- Ameliyathane koridorlarına dezenfektan solüsyonla ıslak vakum uygulanmalıdır.
- Tıbbi atık kovaları gün sonunda dezenfekte edilip kurutulmalıdır. Kan ve vücut sıvıları ile kontamine olmuş kovalar uygun şekilde dezenfekte edilmeli.
- Hasta nakil sedyeleri gün sonunda temizlenmeli.
- Cerrahi Yara Sınıflaması'na göre "Kontamine" veya "Kirli-Enfekte" sınıfına giren ameliyatlardan (gazlı gangren dahil) ve Hepatit B, Hepatit C veya HIV ile enfekte hastaların ameliyatlarından sonra ameliyathanede diğer ameliyatlardakinden farklı özel bir temizlik yapılmamalı, ameliyat odası veya ameliyathane kapatılmamalıdır.

6.12. MERKEZİ STERİLİZASYON ÜNİTESİ TEMİZLİĞİ

- Temizlik en az kirli alandan en çok kirli alana doğru, steril depo, sterilizatörlerin bulunduğu alan, paketlenme bölümü ve son olarak yıkama bölümü temizlenecek şekilde yapılmalıdır.
- Temizlikten sorumlu personel temizlik sırasında kendini direkt temastan korumak amaçlı eldiven, önlük, maske kullanmalıdır.
- Temizlik öncesi ve sonrasında, eldivenler çıkarıldıktan sonra mutlaka el hijyeni sağlanmalıdır
- Temizlik maddeleri ve dezenfektanlar birbiri ile karıştırılmamalıdır.
- Hazırlanan solüsyonlar kirlendikçe değiştirilmelidir.
- Temizlik malzemeleri temizlik sonrası uygun şekilde yıkayıp kurutulmalıdır.
- Çift kovalı- presli paspas arabasının mavi kovasında temiz deterjanlı/ dezenfektanlı su, kırmızı kovada durulama suyu bulundurulmalıdır.
- Paspas mavi kovada ıslatılıp preste sıkılır ve daha sonra sıkma presinin ağız kırmızı tarafa monte edilir.
- Paspas ile kirli alan 'S' şeklinde paspas hareketleri ile silinmeli sonra paspas kırmızı kovada yıkayıp ve iyice sıkılmalıdır. Daha sonra paspas, mavi kovada temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılıp yıkamalı ve kırmızı kovada iyice sıkılmalıdır. Bu şekilde devam eden işlem sonucunda mavi kovada bulunan temiz deterjanlı/ dezenfektanlı su kirlenmeden biterken kırmızı kovada kirli su birikir.
- Eğer temizlik amaçlı mop kullanılacak ise temiz deterjanlı/ dezenfektanlı suya batırılan mop preste sıkılmalı ve yüzey silinmeli. Kirlenen mop yenisi ile değiştirilmeli ve işleme devam edilmelidir.
- Kullanılan tüm malzemeler sıcak deterjanlı su ile yıkayıp kurutulmalıdır.
- Yüzey kan, vücut sıvı ve salgıları ile kontamine olmuşsa ilk önce kirli alan kağıt havlu vs. ile lokal olarak temizlenmelidir. Daha sonra 10.000 p.p.m klor tablet konsantrasyonu veya 1/ 10 oranında çamaşır suyu ile dezenfekte edilmeli ve ardından durulanmalıdır.
- Dezenfektanlı solüsyonla temizlenemeyen hassas yüzeyler ve ellerin rahat ulaşamadığı yerler %70 isopropil alkol, etil alkol vs. içeren, sprey dezenfektan püskürtülerek temizlenmelidir.
- Alandaki tüm temizlik Sterilizasyon Ünitesi Temizlik Planı'na göre yapılarak, kayıtları Sterilizasyon Ünitesi Temizlik Kontrol Formu'na yapılmalıdır.

6.13. KAN MERKEZİ TEMİZLİĞİ

o Günlük Temizlik

- Donasyon odası havalandırılır.
- Yer ve yüzey temizliği gün içinde gerektiği her durumda ayrıca günde en az 2 kere olacak şekilde yapılır.
- Tezgah üstü, masa, ofis malzemeleri ve buzdolaplarının tozları alınır.
- Personel odalarının tozu alınıp temizliği yapılır.
- Lavabo ve tuvaletlerin temizliği Servis Wc Temizlik Çizelgesine göre ayrıca gün içinde gereken her durumda yapılır.
- Donasyon koltuğu örtüleri sabah değiştirilir.
- Çöp kovaları boşaltılıp poşetleri değiştirilir.
- Kan sporları günde en az bir kere ayrıca gerektiği her durumda %10'luk çamaşır suyu ile temizlenir.

o Haftalık Temizlik

- Donasyon koltukları çamaşır suyu ile silinir.
- Cam önleri silinir.
- Çöp kovaları çamaşır suyu ve su kullanılarak yıkanır.
- Lavabo, tuvalet banyoların fayansları ve cihaz altları yüzey temizleme dezenfektanı ve çamaşır suyu ile temizlenir.
- Duvarların ve kapıların tozları alınır.
- Kan Merkezi deposu temizlenir.
- Tıbbi atık kovaları değiştirilir.

o Aylık Temizlik

- Odaların camları ve cam kenarları temizlenir.
- Kan Merkezinin duvarları, kapıları ve çerçeveleri silinir.
- Çalışma ve misafir koltukları silinir.
- Kan Merkezindeki tüm tıbbi cihaz, malzeme dolap ve buzdolaplarının dezenfeksiyonu uygun dezenfektanla yapılır.
- Tavan tozları temiz fırça ile alınır ve kirlenmiş duvar silinir.

6.14. YOĞUN BAKIMLARIN TEMİZLİĞİ

- Yüksek riskli temizlik talimatına göre temizlik yapılır.
- Yere kan, sıvı sıçraması, dökülmesi durumunda toz jelle katılaştırıp ön temizlik yapılarak daha sonra % 10'luk çamaşır suyu (1litre suya 100 ml çamaşır suyu ile temizlenmeli ve temiz su ile durulanmalıdır.)
- Paspas arabası her kullanımdan sonra suyu boşaltılı, temiz ve kuru bırakılmalıdır.
- Temizlik temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- Farklı alan temizliğinde uygun bezlerin kullanılması (masa, etejer, yatak başı, hastaya ait malzemeler, Wc KIRMIZI bez ile; ofis, hemşire deski MAVİ bez ile; ıslak alanlar, lavıoba,tezgah SARI bez ile silinmelidir.
- Dezenfeksiyon için, 1/100'lük sodyum hipoklorit (çamaşır suyu, bir litre suya 10 cc veya klor tablet ile hazırlanmış solusyon ile temizlenir.
- Odada bulunan yüzeylerde (monitör, hasta masası, hemşire deski, etejer,dolap,yatak,acil bakım arabası, tekerlekli sandalye temizliği vb.) gözle görülür kirlenme yoksa hızlı yüzey dezenfektanı kullanınız.
- Kirlenme tekrarında temizlik tekrar yapılır.
- Odada bulunan yüzeylerde (monitör, hasta masası, hemşire deski, etejer, dolap, yatak, acil bakım arabası, tekerlekli sandalye temizliği vb) gözle görülür kirlenme yoksa hızlı yüzey dezenfektanı kullanınız.
- Hasta etejer, dolap ve yatağının temizliği yapılırken kullanılan su ve malzemenin hastadan hastaya geçişte Değiştirilmesi sağlanmalıdır. (Her hasta için ayrı olmalıdır.)
- Yatak takımları her gün ve gerektiğinde değiştirilmelidir.
- Hemşire, doktor odaları, tuvalet, lavabo, yoğun bakım ön giriş alanı, eğitim salonu, malzeme deposu, camlar ve cam önleri, ofis alanları günlük olarak temizliği yapılmalıdır.
- Zemin yer yıkama makinesi ile her gün vakumlanarak yıkanmalıdır.
- Acil arabası, Kan gazı, EKG, Röntgen cihazı,defibilatör, glukometre, tıbbi tüm cihazlar, sedye ve tekerlekli sandalye,buzdolabı, perdelerin ve perde askılarının temizliği, kapı ve kolları
- Çöp kovaları günde 2 kez boşaltılıp temizliği sağlandıktan (yıkayıp kurulandıktan sonra) atık türüne göre uygun yeni poşet takılmalıdır.
- Sıvı sabun kaplarının tam boşalması beklenerek, tam boşaldığında yıkayıp, durulanıp kurulandıktan sonra sabun koyulması sağlanmalıdır. (Üstüne ilave yapılmamalıdır.
- Boşalan hasta yataklarının eşyalarının boşaltılarak detaylı temizliğinin yapılmalıdır. Hasta yataklarının ön temizliği su ve sabunla yapılarak uygun dezenfektan ile temizliğinin sağlanmalıdır. (dezenfektan olarak 1/ 100 lük çamaşır suyu kullanılabilir.)
- Kirli çamaşırların kapalı konteynırlarda toplanıp çamaşırhaneye transferi sağlanmalıdır.
- Duş ve musluk sularının minimum 3-5 dakika (Boş Kaldığı Her Gün) akıtılması sağlanmalıdır. Haftalık olarak musluk ve duş başlıklarının dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.
- Aylık olarak ve gerektiğinde Tavan lambaları, dolap ve dolap içi, çerçeve, kalorifer petekleri, hasta başı merkezi gaz modüllerinin tozlarının alınması, uygun dezenfektan ile temizliğinin yapılması sağlanmalıdır. (Duvarlar tavandan tabana doğru temizlenmelidir.)
- İzolasyon odaları ön temizlik yapıldıktan sonra 1/100 'lük çamaşır suyu veya tableti (5 Lt su içine 1adet klor tb- ya da 10 litre suya 100 cc çamaşır suyu) ile temizliği sağlanmalıdır.
- Yoğun bakımların günlük, haftalık, aylık temizliği yoğun bakımlara özel temizlik planına göre yapılmalıdır.

6.15. ACİL SERVİS TEMİZLİĞİ

- Alkol içerikli yüzey dezenfektanı kullanılarak püskürtme yöntemi ile telefon, banko ve büro malzemelerinin temizliği yapılır.
- Koridorlar, soyunma odaları, çalışma bankoları ve yerlerin temizliği yer-yüzey dezenfektanı kullanılarak pamuklu paspas ile kapıya uzak köşeden başlanarak silinir. Paspaslama işlemi temizlik kontrol formunda belirtilen sürelerde ve ihtiyaç durumunda (yere kan ve diğer vücut sıvılarının dökülmesi) tekrarlanır.
- Odaların havalandırılması sağlanır.
- Acil arabası, ilaç arabası, pansuman arabası, hasta başı malzemeleri, sedye (monitör, etajer, infüzyon pompaları, vb), bulunan tüm yüzeyler alkol bazlı yüzey dezenfektanı ile temizlenir.
- Gün içerisinde birden fazla hastaya kullanılan tüm tıbbi ekipmanlar kirlenme durumunda veya hasta değişiminde Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) uygun olarak temizlenir. Her hasta sonrası yatak alezleri değiştirilerek uygun dezenfektan ile temizliği sağlanır.
- Özel alanların içinde bulunan lavabo ve musluk temizliği temizlik personeli tarafından temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajanlar ile yapılır. Soyunma odalarındaki lavaboların temizliği temizlik personeli tarafından yapılır. Klinik sorumlusu tarafından kontrolü sağlanır.

- Tıbbi atıklar toplanır, torbaların ağızı çift bağlama yöntemi ile sıkıca bağlanıp Atık Yönetimi Prosedürü'ne uygun olarak tıbbi atık deposuna ulaştırılması sağlanır.
- Acil servis alanında bulunan tüm çöpler Atık Yönetimi Prosedürü'ne göre toplanarak kova temizliği yapılmalı ve uygun çöp poşeti takılmalıdır.
- Çevredeki diğer ekipman ve zeminin temizliği kontrol edilir, salonun düzenli görünmesi sağlanır. Bir sonraki işlem alınmadan önce dezenfektanın etki süresi Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimat) uygun olarak beklenir
- İşlem sonrası kullanılan aletlerin uygun dezenfeksiyon ve sterilizasyonu için malzemeler merkezi sterilizasyon ünitesine gönderilir.
- Hastaların kullandığı lavaboların yer yüzey temizliği uygun dezenfektan solüsyon ile yapılır. (% 1'lik çamaşır su kullanılır.)
- Birimlerin haftalık temizliği hasta yoğunluğuna ve ekipman durumuna göre sorumlu hemşire tarafından belirlenir. Belirlenen tarih ve zamanda yapılamaz ise mutlaka not edilerek en kısa zamanda yapılması sağlanır.
- Haftalık olarak tıbbi malzeme deposu: Malzeme dolapları ve çekmeceleri boşaltılır, küçük kovada hazırlanmış yüzey temizleyici ile silinir ve durulanır.
- Haftalık olarak buzdolabı içindeki ilaç ve malzemeler boşaltılıp en yakın birimdeki buzdolabına taşınır. Buzdolabının buzları eridikten sonra temizlik personeli tarafından duru su veya alkol içerikli hızlı yüzey dezenfektanı ile silinir. Tıbbi buzdolapların buzluk kısımları eritilir, alt raflar dezenfektan ile silinir.
- Haftalık olarak malzeme dolapları, çekmeceler boşaltılır ve temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile bez kullanılarak silinir.
- Haftalık olarak pansuman arabasındaki tüm malzemeler boşaltılarak tüm çekmeceleri temizlik bölümünün kullandığı kimyasal ajan ile bez kullanılarak silinir. Gerektiğinde daha sık temizliği sağlanır.
- Pencere ve önleri hafta bir ve lüzum halinde daha sık sabunlu su ile temizliği sağlanır.
- Alanda kullanılan tüm perdeler ayda 2 kez ve gerektiğinde daha sık yıkamaya gönderilir.
- Birimde enfeksiyonlu hasta varlığında hastanın yatağının ve ekipmanının temizliği en sona bırakılır.
- Enfeksiyonu olan hasta için ayrı dezenfeksiyon solüsyonu hazırlanarak temizlik yapılır.
- Tüm kapı kolları, pencere kolları, tıbbi malzemeler ve diğer yüzeyler aldehitsiz yer yüzey dezenfektan solüsyon ile silinir. Bu temizlik günde iki kez MRSA ve VRE olan hastalarda her vardiyada iki kez yapılır. İhtiyaç durumunda tekrarlanır.
- Hastanın transferi ya da taburculuğundan sonra hastaya ait tüm ekipman, yatak, etajer alkol bazlı yüzey dezenfektanı ile silinir.
- Hastanın kullandığı tüm tekstil ürünleri enfekte kabul edilerek ve "enfekte çamaşır" etiketi yapıştırılarak çamaşırhaneye gönderilir.
- MRSA ve VRE hastalarının çarşaf ve çamaşırını çift torbalama yöntemiyle torbalanarak ve çamaşır torbası üzerine enfekte çamaşır yazan etiket yapıştırılarak çamaşırhaneye gönderilir.
- Yüzeylere kan ve diğer vücut sıvıları bulaşmış ise yer- yüzey dezenfektanı ile Dezenfeksiyon Talimat'na uygun olarak temizlenir.
- Tüm temizlik işlemlerinde El Yıkama ve El Antiseptisi Kullanım Talimatı 'na uygun olarak davranılır.
- Çalışanların güvenliği için Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı'nda belirtilen önlemler alınır.
- Çöp kovaları sık aralıklarla kontrol edilir, kovaların $\frac{3}{4}$ 'ü dolduğunda çöplerin alımı sağlanır ve gün sonunda çöp kovalarının temizliği deterjanlı su ile yapılır, kan ve vücut sıvıları ile kirlenme varsa mekanik temizlikten sonra dezenfektanla silinir, çöp kovalarının temizliği yapılır.
- VRE enfeksiyonu olan hastalar taburcu olduktan sonra oda temizliği ve dezenfeksiyonu yapılır ve ortamdan kültür alınır. Odaya yeni hasta yatırabilme için kültürün negatif gelmesi beklenir, sonucuna göre hasta alınır. Acil durumlarda en az 2 kez temizlik ve dezenfeksiyon yapılarak yeni hasta alımı sağlanabilir.
- Temizlik uygulamalarında kırmızı renkli bez enfekte olan veya olması muhtemel yüzeylerde, mavi renkli bez enfekte olmayan yüzeylerde, sarı renkli bez ofis ortamlarının temizlik ve dezenfeksiyonunda kullanılır

6.16. MORG TEMİZLİĞİ

o Morg Temizliği Genel Kuralları

- Morg temizliğinde Yüksek Riskli Alanların Temizlik kurallarına göre uygulanır.
- Yere kan, sıvı sıçraması, dökülmesi durumunda toz jelle katılaştırıp ön temizlik yapılarak daha sonra Kan ve Vücut Sıvısı Temizliğinde (10.000ppm)
(5 gr.lık Oxy marka klor tablet için)1 litre suya 7 tane klor tablet atılır.
1 litre suya 100 ml/cc çamaşır suyu koyulur.

- Yüksek Riskli Alanların Temizliğinde İçin (1000ppm (Ameliyathaneler, İzolasyon Odaları, Yoğun Bakım Üniteleri, Morg, Doğumhane vb.)(5 gr.lık Oxy marka klor tablet için)
 - 3 litre suya 2 tane klor tablet atılır.
 - 15 litre suya 10 tane klor tablet atılır.
 - Çamaşır Suyu ile Dezenfeksiyon
 - 3 litre suya 30 ml/cc çamaşır suyu.
 - 15 litreye 150 ml/cc çamaşır suyu koyulur.
- Mop ve Paspaslar tek kullanımlık olmalı, temiz ve kuru bırakılmalıdır.
- Koruyucu önlük/ su geçirmez, el antiseptik solüsyonları, latex temizlik eldiveni, Sıvı sabun Kağıt havlu Uzun kollu sıvı geçirmez gömlek, Kağıt havlu Eldiven Koruyucu gözlük, maske,Koruyucu gözlük N95 maske,Maske, Galoş,Bone vb. koruyucu ekipman ve malzemeleri ünitelerde bulundurarak gerektiğinde kullanılmalıdır.
- Paspas arabası her kullanımdan sonra suyu boşaltılıp, temiz ve kuru bırakılmalıdır.
- Temizlik temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- Farklı alan temizliğinde uygun bezlerin kullanılması: Tuvalet hariç bütün ıslak alanlar sarı bez kova, Bütün kuru alanlar (kapı, pencere, mobilya, ayna, vb.) mavı bez kova,Tuvaletler ve laboratuvar alanları , ex ve temas eden alanlar kırmızı bez ve kova kullanılarak temizlenmelidir.
- Dezenfeksiyon için, 1/100'lük sodyum hipoklorit (çamaşır suyu, bir litre suya 100 cc veya klor tablet ile hazırlanmış solüsyon ile temizlenir.
- Gözle görülen kirlenme olduğunda temizlik tekrar yapılmalıdır.
- **Günlük Temizlik**
 - Postmortem dönemde bu alanda çalışan kişilerin sağlıklarının korunarak defin işlemine kadar olan sürecin enfeksiyon kontrol önlemlerini içerecek şekilde yapılmasının sağlanmasıdır
 - Postmortem dönemde cenaze ile temas eden tüm sağlık personeli cenazeyi yıkayanlar “Standart Önlemlerine (Bkz. İzolasyon Prosedürü) göre” işlem yapılmalıdır.
 - Eğer aerosol oluşumu beklenmiyorsa maske takılmamalıdır.
 - Tanı konulmuş ve özel önlem alınması gereken bir hastalık varsa, postmortem dönemde, otopsi sırasında veya sonrasında bu hastalığa yönelik özel önlemler ayrıca alınır. Bu durumda görev yapan tüm sağlık personeline ve cenazeyi yıkayanlara ve morg görevlilerine, taşıyan personele ve temas edecek tüm ilgili kişilere bildirilmelidir.
 - Bulaşıcı hastalıklarla ilgili sorunlu durumlarda EKK ile iletişime geçilmelidir.
 - Her cenaze sonrası Exitus olmuş kişinin muhafaza edildiği ve yıkandığı yerler, her kullanımdan sonra temizlenerek rutin temizliği yapılmalıdır.
 - Cenaze olmadığı zaman temizlik öncesi morg dolabının elektrik fişi çekilir, dolap çözülene kadar beklenir.
 - Yüzey temizlik kimyasalı ile dolabın iç ve dış temizliği silinerek yapılır. Temizlik bitiminde morg dolabının elektrik fişi prize takılır.
 - Cenazenin yıkandığı masa öncesi ve sonrası yüzey temizleme kimyasalı ile silinir.
 - Tüm işlemin bitiminde oda nemli bir mop ile süpürülüp, genel temizlik maddesi hazırlanarak zemin temizliği yapılır. Tıbbi atık kutuları (sharp box) 3/4'ü dolduğunda yada 48 saat geçtiğinde kontrollü bir şekilde değiştirilir.
 - Lavabo ve fayanslar yüzey temizleme deterjanı ve çamaşır suyu ile silinmesi sağlanır.
 - Atıklar usulüne uygun olarak toplanmalı ve atık kovaları boşaltılıp (yıkayıp kurulandıktan sonra) poşetleri değiştirilerek, temizliği sağlanmalıdır.
 - Duş ve musluklardan su minimum 3-5 dakika akıtılmalıdır. (Boş Kaldığı Her gün)
 - Sıvı sabun, kağıt havlu, el antiseptiklerinin kontrolü günlük yapılarak eksiklikleri tamamlanır.
 - Paspas arabası her kullanımdan sonra suyu boşaltılıp, temiz ve kuru bırakılmalıdır.
 - Kan ve vücut sıvıları ile kirlenme varsa; ilk önce kirli alan kağıt havlu vs. ile lokal olarak temizlenir. Daha sonra 10.000 p.p.m klor tablet konsantrasyonu ile dezenfekte edilmelidir.
 - Diğer alanlar su ve deterjanla temizlenmelidir
- **Haftalık Temizlik**
 - Morg buz dolabının içinin ve dışının temizliği yapılır.
 - %1' lik çamaşır suyu ile temizlik personeli tarafından temizlenir.
 - Cenazenin yıkandığı masa yüzey temizleme kimyasalı ile silinir.
 - Lavabo ve fayansların yüzey temizleme deterjanı çamaşır suyu ile silinmesi sağlanır.
 - Duş ve musluk başları haftada bir defa kireç sökücüler ile kaba kirinden arındırılarak 3-5 dk sıcak su akıtılır. (Lejyonella enfeksiyonunun önlenmesi için)
- **Aylık Temizlik**
 - Duvarlar, fayanslar ve kapı kolları 15 günde bir yüzey temizlik dezenfektanı ile temizlenir.

- Sıvı sabun kaplarının tam boşalması beklenecek, tam boşaldığında yıkanıp, durulanıp, kurulanıp sonra sabun koyulacak (Tek kullanımlık sıvı sabun hariç)
- Duş ve musluk başları haftada bir defa kireç sökücüler ile kaba kirinden arındırılarak 3-5 dk sıcak su akıtılır. (Lejyonella enfeksiyonunun önlenmesi için)

6.17. TIBBİ ATIK DEPOSU TEMİZLİĞİ

- Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi tıbbi atık deposunun tabanı ve duvarları geçirimsiz, mikroorganizma ve kir tutmayan, temizlenmesi ve dezenfeksiyonu kolay malzeme ile kaplıdır.
- Depoda aydınlatma, pasif havalandırma bulunur ve klima ile soğutulur.
- Depo tıbbi atıklar İSTAÇ'a teslim edildikten sonra günlük olarak temizlenir.
- Deponun zeminine talaş serpilir ve tıbbi atık torbaları talaşların üzerine konulur.
- Depo boşaldıktan sonra duvarlar %10'luk çamaşır suyu ile fırçalanır.
- Zemindeki talaş süpürülerek tıbbi atık torbasına konulur.
- Yerler %10'luk çamaşır suyu ile paspaslanır ve kuruması sağlanır.
- Yerlere tekrar talaş serpilir ve hazır bekletilir.
- Tıbbi atık arabası %10'luk çamaşır suyu ile silinir.
- Deponun kapısı %10'luk çamaşır suyu ile silinir.
- Kullanılan tüm ekipman %10'luk çamaşır suyunda 20 dakika bekletilir. Yıkanır ve kuru muhafaza edilir

6.18. OYUNCAKLARIN TEMİZLİĞİ

Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi ve Polikliniklerinde bulunan oyuncakların uygun temizlik ve dezenfeksiyonunu aşağıdaki şekilde sağlar.

o Genel Prensipler

- Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi ve Polikliniklerinde peluş olmayan, tüysüz oyuncaklar çocuk hastalar için bulundurulabilir.
- Çok sert plastik ve metal gibi materyallerden yapılmış, uçları sivri ve çok küçük oyuncaklar bulundurulmaz.
- Yumuşak plastik yapıda, boyaları çıkmayan, yıkanabilen ve ufak parçalara ayrılmayan oyuncaklar tercih edilir.
- Hastanede bulunduğu sürede oyuncaklar hastaya özel olur.
- Oyuncaklar başka hastaya verilmeden önce temizlik ve dezenfeksiyon işlemi yapılır.

o Oyuncakların Temizliği ve Dezenfeksiyonu

- Kullanılan oyuncaklar her çocuktan sonra temizliği / dezenfeksiyonu Servis için kullanılan uygun temizlik planına göre temizlik kontrol formuna kayıt edilir
- Yıkanabilen oyuncaklar sıcak su ve sabun ile yıkanarak veya alkol bazlı yer yüzey dezenfektanı ile Dezenfektan Kullanım Planı'na (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) göre dezenfekte edilir.
- Oyun odasında bulunan oyuncakların temizlik bölümü çalışanları tarafından her gün dezenfeksiyonu ve temizliği yapılır.

6.19. ASPİRATÖR TEMİZLİĞİ

Aspirasyon işlemleri sonrasında aspirasyon cihazlarının uygun temizliklerinin sağlanarak solunum sistemi enfeksiyonlarının önlenmesi için aşağıdaki şekilde yapılır.

o Taşınabilir Aspiratör Temizliği

- Eldiven giyilir.
- Aspiratörün iki haznesi arasındaki vakumu sağlayan ara bağlantı çıkarılır.
- Hastanın aspirasyon işlemi bittikten sonra tek kullanımlık olan torbalar hazneden çıkarılır.
- Tıbbi atığa atılır. Eldivenler değiştirilir.
- Hazne ve aspiratör spre y yüzey dezenfektanı ile dezenfekte edilir.
- Yeni aspiratör torbası takılır. Vakum sağlayan aspiratör ara bağlantısı takılır.
- Eldivenler çıkarılır, eller yıkanır.
- Aspiratörler her hasta sonrası ve dolmadığı zamanlarda en geç 24-48 saatin sonunda atılır ve dezenfekte edilir.

o Sabit Aspiratörler

- Eldiven giyilir, aspiratör haznesi, hava manometresinden çıkarılır.

- Açılan aspiratör sistemi üzerine etiket doldurularak yapıştırılır.
- Hastanın aspirasyon işlemi bittikten sonra tek kullanımlık olan torbalar hazneden çıkarılır.
- Tıbbi atığa atılır. Eldivenler değiştirilir.
- Hazne ve aspiratör spre y yüzey dezenfektanı ile dezenfekte edilir.
- Yeni aspiratör torbası takılır. Vakum sağlayan aspiratör ara bağlantısı takılır.
- Eldivenler çıkarılır, eller yıkanır.
- Aspiratörler her hasta sonrası ve dolmadığı zamanlarda en geç 24-48 saatin sonunda atılır ve dezenfekte edilir.

6.20. KAN VE VÜCUT SIVILARI DÖKÜLMELERİ VE SIÇRAMALARININ TEMİZİĞİ

Sağlık bakımı alanında çalışanların kan yoluyla bulaşan enfeksiyon hastalıklarında korumak için kan ve vücut sıvılarının dökülme ve sıçramalarında ortamın temizlik ve dezenfeksiyonunu sağlamak amacıyla gerekli basamakları belirlemektir. Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı'da uyulması gereken kurallar detaylı bir şekilde belirtilmektedir.

o Kan ve Vücut Sıvıları Sıçramalarında Yapılacaklar

- Duvar ve zemin gibi katı yüzeylere sıçrayan kan veya vücut sıvılarında yüzey Ellere eldiven giyilerek toz jelle katılaştırılıp sıvı emdirilip toparlanarak tıbbi atığa atılır.
- En kısa zamanda dezenfeksiyon kullanıma hazır alkol bazlı spre y yüzey dezenfektanı ve uygun sulandırılan clor tabletlerle ile yapılır. Kullanılan kimyasal ajan için "Dezenfektan Kullanım Planı"ndan (Bkz. Dezenfeksiyon Talimat) yararlanılır.
- Kullanılan tüm malzemeler enfekte atık olarak kabul edilir ve kırmızı enfekte atık torbasına konur ve ortamdaki uzaklaştırılır.
- Kan ve vücut sıvıları ile bulaşacak enfeksiyon hastalıklarından korunmak için eldiven giyilir.
- İşlem sonrasında eller yıkanır

o Kan Ve Vücut Sıvıları Dökülmelerinde Yapılacaklar:

- Kan ve vücut sıvıları dökülmelerinde Ellere eldiven giyilerek toz jelle katılaştırılıp sıvı emdirilip toparlanarak tıbbi atığa atılır.
- Toz granülün sıvıyı emmesi beklendikten sonra toz jelle katılaştırılıp sıvı emdirilip toparlanarak tıbbi atığa atılır.
- Bölge temizden kirliye doğru yüzey dezenfektanı ile 2 kez silinir.
- Dezenfektan kullanımında "Dezenfektan Kullanım Planı"ndan (Bkz. Dezenfeksiyon Talimatı) yararlanılır.
- İşlem esnasında, işlemi yapan personel korunmak için tek kullanımlık önlük ve eldiven giyer.
- Kullanılan tüm malzemeler enfekte atık olarak kabul edilir ve "Atık Yönetimi Prosedürü" ne uygun olarak atılır ve ortamdaki uzaklaştırılır.
- İşlem sonrasında önce önlük, sonra eldiven çıkarılır ve eller yıkanır.

o Kan ve Vücut Sıvılarının Emici Yüzeylere Dökülme veya Sıçramalarında Yapılacaklar

- Kan ve vücut sıvıları dökülmelerinde sıvı üzerine emici granüllerden dökülerek sıvının emilmesi sağlanır.
- Granüllerin sıvıyı emmesi beklendikten sonra kağıt havlu ile yardımıyla granüller toplanır. Bölge temizden kirliye doğru yüzey dezenfektanı ile 2 kez silinir.
- Bölge temizden kirliye doğru yüzey dezenfektanı ile 2 kez silinir.
- Dezenfektan kullanımında "Dezenfektan Kullanım Planı"ndan ve Dezenfeksiyon Talimatı'ndan yararlanılır.
- İşlem esnasında, işlemi yapan personel korunmak için tek kullanımlık önlük ve eldiven giyer.
- Kullanılan tüm malzemeler enfekte atık olarak kabul edilir ve "Atık Yönetimi Prosedürü" ne uygun olarak atılır ve ortamdaki uzaklaştırılır.
- İşlem sonrasında önce önlük, sonra eldiven çıkarılır ve eller yıkanır.

6.20.1. Uygunlukların Tespiti ve Düzeltici Önleyici Faaliyetlerin Planlanması

Hastalarla ve işleyiş düzeni ile ilgili karşılaşılan her türlü aksaklıkla bir daha karşılaşılmaması için duruma uygun olarak Olay Bildirim Prosedürü'ne göre gerekli bildirimler yapılır. Düzeltici Önleyici Faaliyet Prosedürü'ne göre iyileştirme faaliyetleri başlatılır.

İLGİLİ DÖKÜMANLAR

Atık Yönetimi Prosedürü

Cerrahi Servisler Temizlik Planı

Dahili Servisler Temizlik Planı

Dezenfeksiyon Talimatı

El Yıkama ve El Antisepsisi Kullanım Talimatı

İzolasyon Prosedürü

Kesici Delici Alet Yaralanmaları ve Kan Yolu ile Bulaşan Enfeksiyonlardan Korunma Talimatı

Kişisel Kişisel Koruyucu Ekipman Kullanım Talimatı

Servis Wc Temizlik Çizelgesi

Sterilizasyon Ünitesi Temizlik Kontrol Formu

Sterilizasyon Ünitesi Temizlik Planı

Olay Bildirim Prosedürü

Düzeltilici Önleyici Faaliyet Prosedürü

SKS Rehberi

Hastane Verimlilik Yerinde Deęerlendirme Rehberi

SAS Rehberi

ÖRNEKTİR BASILMAZ